

Suomen Leonberginkoirat ry

JALOSTUSOHJESÄÄNTÖ

Nämä ohjeet on laadittu yleisesti hyväksytyjä koiranjalostuksen periaatteita ja Suomen Kennelliiton – Finska Kennelklubbenin koiranomistajan perusohjeen henkeä noudattaen. Ohjeet on tarkoitettu yhdistyksen jäsenten noudatettaviksi. Ne eivät ole varsinaisen tuomiovallan alaisia.

Jalostusohjesäännössä on mainittu sekä rotuyhdistyksen vaatimukset että Suomen Kennelliiton rajoitukset pentueen rekisteröinnille.

JALOSTUKSEN YLEISET PERIAATTEET

Jalostukseen pyritään käyttämään mahdollisimman korkealuokkaista jalostusmateriaalia. Siitosyhdistelmää suunniteltaessa pyritään ottamaan huomioon yksilöiden luonteenomaisuudet, ulkomuodolliset asiat, sekä perinnölliset sairaudet ja viat. Jalostusarvoa määriteltäessä kiinnitetään huomiota koiran oman laadun lisäksi myös sen vanhempien, sukulaisten ja erityisesti sen jälkeläisten laatuun. Jalostuspohjaa pyritään laajentamaan ottaen huomioon rodunomaisuuden säilyminen.

Näiden työohjeiden yleisperiaatteet ovat vähimmäisvaatimuksineen jalostustoiminnan runkona ja ohjearvoina, kuitenkin niin, että kukin tapaus käsitellään yksilöllisenä. Säännöistä voidaan joustaa ja jalostustoimikunta voi myöntää yhdistelmälle luvan poiketa jalostusohjesäännön vähimmäisvaatimuksista.

Jalostustoimikunnan periaate on olla työssään puolueeton ja noudattaa Suomen Kennelliiton ja Suomen Leonberginkoirat ry:n yleisiä toimintaperiaatteita. Jalostustoimikunta vastaa sille esitettyihin jalostustiedusteluihin kirjallisesti, jolloin selvitetään tehdyt ratkaisut perusteluineen. Jalostustoimikunnan on kokoonnuttava riittävän usein käsittelemään saapuneita jalostustiedusteluja, jotka on toimitettava jalostustoimikunnalle hyvissä ajoin, mieluiten kolme kuukautta ennen suunniteltua astutusajankohtaa.

Jalostusta koskevat määräykset jakaantuvat

- pentueen rekisteröintiä rajoittaviin sääntöihin,
- jalostukseen käytettävien koirien vähimmäisvaatimuksiin eli pentuvälitykseen hyväksyttävien pentueiden kriteereihin sekä muihin suosituksiin, joiden noudattamisen toivotaan yleistyvän käytännössä.

Jalostusyksilön omistajan tulisi olla Suomen Kennelliiton ja Suomen Leonberginkoirat ry:n jäsen ja noudattaa koiranomistajan perusohjetta. Kasvattajan tulisi olla allekirjoittanut kasvattajasitoumus.

JALOSTUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

I PENTUEEN REKISTERÖINNIN EHDOT

PEVISA

Pentueen rekisteröinnin ehtona on, että pentueen vanhemmista on ennen astutusta annettu virallinen

- **lonkkakuvauslausunto**

Rekisteröinnin raja-arvona on lonkkaniveldysplasian aste C. Kuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 18 kk.

- **kyynärkuvauslausunto**

Kuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 12 kk.

- **silmätarkastuslausunto.**

Perinnöllistä posterior polaarista kataraktaa sairastavan koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. Silmätarkastuslausunto on voimassa 24 kk.

Uroksen jälkeläisten rekisteröinnin raja-arvo on 40 pentua, kuitenkin siten, että uroksen viimeinen pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan.

MUUT REKISTERÖINNIN EHDOT

Ulkomaisten urosten kohdalla noudatetaan koirarekisteriohjeen kohdan 8 mukaista pysyvää poikkeuslupakäytäntöä. Ulkomailla tapahtuneesta astutuksesta tai tuontispermalla tapahtuneesta keinosiemennyksestä syntyneen pentueen rekisteröinnin kohdalla ei ulkomaiselta isältä vaadita PEVISA-ohjelman mukaisia tutkimustuloksia. Poikkeuslupa ei koske Suomessa tapahtuvia astutuksia.

Nartulla voidaan teettää enintään viisi (5) pentuetta (= synnytyistä) siten, että nartun edellisestä synnytyksestä on pentueen syntyessä oltava kulunut vähintään 10 kuukautta. Tätä tiheämpi pennutus sallitaan nartulle yhden kerran ja tällöin seuraavan synnytyksen väli on oltava vähintään yksi vuosi.

Kivesvikaista koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Pentueen rekisteröinnin ehtona on, että uros on palkittu virallisessa näyttelyssä tai että sillä on eläinlääkärin todistus normaaleista kiveksistä.

II SUOMEN LEONBERGINKOIRAT RY:N VÄHIMMÄISVAATIMUKSET JALOSTUKSEEN KÄYTETTÄVILLE KOIRILLE

Ikä

- Nartun alaikäraja on 24 kuukautta astutushetkellä.
- Uroksen alaikäraja on 20 kuukautta astutushetkellä.

Näyttelytulos

- Jalostukseen käytettävän leonberginkoiran on saatava virallisessa näyttelyssä laatuarvostelussa vähintään kaksi EH-tulosta nuorten luokassa tai yksi EH-tulos avoimessa luokassa.

Lonkanivelen kasvuhäiriö (HD)

- Jalostukseen hyväksytään koira, jonka HD-aste on A tai B ja siinä tapauksessa myös C, että yhdistelmän toisen osapuolen HD-aste on A.

Kyynärnivelen kasvuhäiriö (ED)

- Jos jalostukseen käytettävä koira sairastaa kyynärniveldysplasiaa, toisen osapuolen tulee olla kyynärniveliltään terve.

Perinnölliset silmäsairaudet

- Perinnöllistä silmäsairautta posterior polaarista kataraktia tai silmänpainetautia (glaukooma) sairastavia koiria ei käytetä jalostukseen.
- Jos koiralla esiintyy muita kaihimuotoja, tulee jalostusyhdistelmän toisen osapuolen olla terveysilmäinen.
- Entropiumia eli silmäluomen kiertymää sisäänpäin sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Jos koiralla on todettu jokin muu luomiongelma, tulee jalostusyhdistelmän toisen osapuolen olla terveysilmäinen.
- Silmäluomistaan leikattuja koiria ei tule käyttää jalostukseen.
- Jos koira sairastaa geograafinen RD:tä (GRD) tai totaaliRD:tä (TRD), sitä ei tule käyttää jalostukseen. Jos koira sairastaa multifokaalia (MRD) tai fokaalia RD:tä, tulee jalostusyhdistelmän toisen osapuolen olla terveysilmäinen.
- PHTVL PHTVL/PHPV asteita 2-6 sairastavaa koiraa ei tulisi käyttää jalostukseen. Jos koira sairastaa PHTVL/PHPV astetta 1, tulee jalostusyhdistelmän toisen osapuolen olla terveysilmäinen.

Purentaviat

- Ala- tai yläpurentaista koiraa ei pidä käyttää jalostukseen.

Muut viat ja sairaudet

- Epilepsiaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Kurkunpäänhalvausta sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Polyneuropatiaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Autoimmuunisairautta sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Atopiaa/allergiaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Syöpäsairauksia sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Vakavaa spondyloosia sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Dilatoivaa kardiomyopatiaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen.
- Sairasta koiraa ei tule muissakaan tapauksissa tule käyttää jalostukseen.

III MUUT SUOSITUKSET

Purentaviat

- On suotavaa, että mikäli koiralla on kapea alaleuka, yhdistelmän toisella osapuolella on normaalisti kehittynyt alaleuka.
- On suotavaa, että mikäli koiralla on hammaspuutoksia, yhdistelmän toisella osapuolella on täysi hampaisto.

Perinnölliset silmäsairaudet

- On suotavaa, että jalostukseen käytettävät koirat tarkastetaan yhden vuoden välein.
- On suotavaa, että jalostukseen käytettävät koirat tutkitaan gonioskopialla noin 1-vuotiaina. Virtauskulman muutokset tulisi kirjata, ja mikäli koiralla on epänormaali kammiokulma, jalostusyhdistelmän toisen osapuolen tulisi olla terve.
- Jos koiralla esiintyy iris iris-rihmoja (PPM), tulisi jalostusyhdistelmän toisen osapuolen olla terveysilmäinen.

Muut sairaudet

- Jalostuksessa tulisi välttää yhdistämisestä koiria, joiden lähisuvussa esiintyy syöpäsairauksia tai joiden suvuissa esiintyy runsaasti syöpäsairauksia.
- Koiria, joiden lähisukulaisilla on todettu leonberginkoiran polyneuropatia, ei tulisi jalostuksessa parittaa keskenään.

POIKKEUSLUPA JALOSTUSOHJESÄÄNNÖN VÄHIMMÄISVAATIMUKSISTA VOIDAAN MYÖNTÄÄ SEURAAVISSA TAPAUKSISSA:

Lonkanivelen kasvuhäiriö (HD)/ yhdistelmä B + C

Poikkeuslupa voidaan myöntää yhdistelmälle, jonka toisella vanhemmalle lonkanivelkuvauksen tulos on B ja toisen C seuraavin ehdoin:

- Yhdistelmän sukusiitoskerroin ei saa 9:lla sukupolvella olla korkeampi kuin 2,5 %.
- BLUP-indeksien keskiarvo ylittää luvun 100.
- Molempien koirien sisarusten lonkanivelkuvausten kuvausprosentin pitää ylittää rodun keskiarvo.
- Molempien koirien tulee täyttää jalostusohjesäännön muut vähimmäisvaatimukset.

Jalostustoimikunta käyttää rodun lonkkaniveldysplasian keskiarvon määrittelyyn tutkittujen koirien lukumäärää ja tutkimustuloksia Suomessa v. 1986–2006 syntyneistä leonberginkoirista. Näinä vuosina kuvausprosentti on ollut 41, 0 % ja lonkiltaan terveitä koiria on ollut 68,3 %. Kyynärniveldysplasian tutkimustulos on 27,1 %:lla näinä vuosina syntyneistä leonberginkoirista. Perinnöllisen harmaakaihlin esiintymisen keskiarvo rodussa määritellään vuosina 1997–2006 tutkituista koirista. HC:stä vapauttavan lausunto on n.95 %:lla näistä koirista. Silmätarkastettujen koirien osuus kannasta oletetaan olevan sama kuin lonkkakuvattujen eli 41 %. Toistaiseksi jalostustoimikunta käyttää näitä keskiarvoja rodun perinnöllisten sairauksien tutkimuksista ja esiintymisestä käsitellessään poikkeuslupa-anomuksia.

Virallisen näyttelyn laatuarvostelu/ yhdistelmän toiselta osapuolelta puuttuu vaadittava näyttelytulos

Poikkeuslupa voidaan myöntää yhdistelmälle, jonka toiselta vanhemmalta puuttuu virallisessa laatuarvostelussa saadut kaksi nuorten luokan EH-tulosta tai yksi avoimen luokan EH-tulos seuraavin ehdoin:

- Koiralla tulee olla rodun ulkomuototuomarin kirjallinen laatuarvostelu, jos virallinen näyttelytulos puuttuu.
- Yhdistelmän toisella osapuolella tulee olla jalostusohjesäännön mukainen näyttelytulos.
- Uroksella tulee olla eläinlääkärin allekirjoittama todistus molempien kivesten laskeutumisesta, mikäli sillä ei ole virallista näyttelytulosta.

ROTUYHDISTYS VOI PUOLTAA REKISTERÖINNIN POIKKEUSLUPA-ANOMUSTA SEURAAVISSA TAPAUKSISSA:

Mikäli uroksen jälkeläisten HC-, ED- ja HD-tutkimusprosentit ja -tulokset ovat rodun keskitasoa tai paremmat, tulee rotuyhdistys puoltamaan poikkeuslupa-anomusta jälkeläismäärän ylittämiseksi ja esittämään, että poikkeusluvun perusteella syntynyt pentue rekisteröidään normaalilla rekisteröintimaksulla. Poikkeuslupa tulee anoa Kennelliitolta ennen astutusta.

Mikäli jalostuksellisista syistä on perusteltua käyttää iäkstä urosta, jolta puuttuu kyynärnivelten tarkastuslausunto, rotuyhdistys tulee puoltamaan rekisteröinnin poikkeuslupa-anomusta ja esittämään normaalia rekisteröintimaksua, mikäli uros edustaa kannassa harvinaisia sukuja. Rotuyhdistys tulee esittämään pentueen rekisteröintiä normaalilla rekisteröintimaksulla. Poikkeuslupa tulee anoa Kennelliitolta ennen astutusta.

On huomattava, että pentueen rekisteröinnin poikkeuslupa-anomus osoitetaan Kennelliiton Jalostustieteelliselle toimikunnalle, joka päättää rekisteröinnistä. Poikkeuslupa tulee anoa Kennelliitolta ennen astutusta.

ROTUJÄRJESTÖN ASEMA JALOSTUSTYÖSSÄ

Rotujärjestön jalostustoimikunta on yhdistyksen hallituksen valitsema ja toimii neuvoa antavana elimenä. Se on kaikkien jäsenten käytettävissä.

Jalostustoimikunta kerää tietoja ja välittää tietoja koirista jalostusta silmällä pitäen. Jalostustoimikunta tiedottaa sairauksista ja kannan tilasta saatavan tiedon puitteissa Jalostustoimikunta suorittaa kyselyitä, pentuekatselmuksia ja jalostustarkastuksia.

Jalostustoimikunta julkaisee internetissä jalostusuroslistan, jalostuksen tavoiteohjelman liitteineen sekä jalostusohjesäännön. Jäsenlehdessä tai vuosikirjassa julkaistaan kaikki näyttelyarvostelut, TOKO-, VEPE- ja AGILITY-tulokset, luonnetesti- ja BH-tulokset, tutkimustulokset perinnöllisten sairauksien varalta ja rekisteröidyt pentueet sukusiitoskertomineen sekä rekisteröidyt tuontikoirat.

Jalostustoimikunta auttaa tarvittaessa jalostusyhdistelmän valinnassa.

Rotuyhdistys suorittaa myös pentuvälitystä. Välitettäväksi hyväksytään ne jäsenten kasvattamat rekisteröitävät pentueet, joiden vanhemmat täyttävät jalostukseen käytettävän koiran vähimmäisvaatimukset tai jalostusyhdistelmä on jalostustoimikunnan hyväksymä.

Rotuyhdistys valvoo myös, että jalostustyö tapahtuu jalostuksen tavoiteohjelmaa ja jalostusohjesääntöä noudattaen.